

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa jest dokumentem, który opisuje, w jaki sposób PCPR wdraża, realizuje, monitoruje i będzie ewaluować, standardy ochrony dzieci.

Końskie 2024

Podstawy prawne

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r., poz. 526 z późn. zm.),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. , poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.37),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2550 z późn. zm.),
- W odniesieniu do danych osobowych: RODO (Rozporządzenie 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.U.E.L.2016.119.1 ze zm.),
- Ustawa dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535).

Preambula

„Dziecko jest najpiękniejszym darem dla rodziny, dla narodu”- Jan Paweł II.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników PCPR w Końskich jest bezpieczeństwo dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Koneckiego. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich traktują każde dziecko z szacunkiem, uwzględniając jego wszelkie potrzeby.

Realizując zadania personelu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, działa w ramach obowiązującego prawa.

Polityka Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem została opublikowana na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich: www.koneckipcpr.pl, tablicy ogłoszeń oraz jest rozpowszechniana wśród personelu, klientów PCPR, rodziców zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rozdział I

Słowniczek terminów

1. Przez Politykę rozumie się politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.
2. Przez PCPR należy rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.
3. Dziecko/małoletni – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. Rodzina zastępcza/rodzic zastępczy - forma pieczy zastępczej zapewniająca opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. W wypełnianiu swoich funkcji rodzina zastępcza kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw.
5. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka. Krzywdzenie to:
 - 1) Przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

- 2) Przemoc emocjonalna – to jest powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, relację z dzieckiem opartą na wrogości, niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicami a dzieckiem.
- 3) Przemoc seksualna – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- 4) Zaniedbywanie – to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.
6. Personel – każdy pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
7. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, rodzic zastępczy, a także opiekun prawny.
8. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
9. Dyrekcja – osoba (lub podmiot), która w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jest uprawniona do podejmowania decyzji.
10. Zgoda rodzica zastępczego dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
11. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
12. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

1. Dyrektor Centrum, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Ww. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.
2. Aby sprawdzić osobę w ww. Rejestrze, Dyrektor Centrum potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - 1) imię i nazwisko,
 - 2) data urodzenia,
 - 3) PESEL,
 - 4) nazwisko rodowe,
 - 5) imię ojca,
 - 6) imię matki.
3. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
4. Dyrektor poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
5. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia/o dzieło oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
6. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i dzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a) wykształcenia,
 - b) kwalifikacji zawodowych,
 - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

7. W każdym przypadku Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
8. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić.
9. Przed zatrudnieniem pracownika, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich uzyskuje od kandydatki/ kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności (o niefigurowaniu w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego).
10. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie oraz oświadczenie, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (Załącznik nr 1).

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. (Załącznik Nr 2 „Praktyczny przewodnik rozpoznawania sygnałów, że dziecko może być krzywdzone”).
2. Pracownicy Centrum monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Centrum podejmują rozmowę z opiekunami dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. W przypadku sytuacji krzywdzenia dziecka ze strony pracownika Centrum świadek zdarzenia zobligowany jest do zwrócenia uwagi pracownikowi oraz zgłoszenia incydentu Dyrektorowi.
5. W razie potrzeby Dyrektor interweniuje przepisami prawnymi wynikającymi z kodeksu pracy.
6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka lub braku postępów w poprawie sytuacji dziecka albo nasileniu się objawów krzywdzenia, zostaje wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” lub złożony wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dzieckiem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR w Końskich z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników współpracujących bezpośrednio z rodziną zastępczą i dziećmi, pracowników niewspółpracujących bezpośrednio z rodziną zastępczą i dziećmi, praktykantów i wolontariuszy. Personel powinien traktować dzieci z szacunkiem oraz uwzględniać ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
2. Specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej w PCPR w Końskich, udzielają wsparcia w zakresie konsultacji psychologicznych, poradnictwa informacyjno - socjalnego oraz spotkań z terapeutą ds. uzależnień dzieciom na podstawie pisemnej zgody rodzica/rodzica

zastępczego/opiekuna prawnego dziecka (Załącznik Nr 3 – zgoda rodzica/rodzica zastępczego/opiekuna prawnego).

3. Bieżące wsparcie, w tym umożliwienie skorzystania z pomocy psychologicznej lub pedagogicznej dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu koneckiego, realizowane jest przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, co reguluje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Bezpieczne relacje personelu obejmują kontakty z dziećmi w siedzibie Centrum oraz między innymi w trakcie przewożenia dzieci celem umieszczenia ich w pieczy zastępczej, wizyt pracowników socjalnych w środowisku rodzin naturalnych itp. W przypadku dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej obejmują również bezpieczny kontakt w ich miejscu zamieszkania podczas wizyt koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku rodziny zastępczej.
5. Personel unika faworyzowania dzieci traktując wszystkie dzieci równo, bez względu na ich wiek, płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy czy religijny.
6. Każda osoba z personelu powinna działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jej zachowania.
7. Kontakty personelu z dzieckiem powinny odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracownika.
8. Personel nie może zapraszać dzieci do swojego mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. W przypadku konieczności spotkania się z dzieckiem poza godzinami pracy, pracownik informuje o powyższym swojego przełożonego, a rodzice bądź opiekunowie dziecka muszą wyrazić zgodę na taki kontakt. (Załącznik Nr 4 – zgoda rodzica/rodzica zastępczego/opiekuna prawnego).
9. W sytuacji gdy dzieci lub opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec członka personelu Centrum, utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych wymaga zachowania poufności wszystkich informacji odnośnie innych dzieci i ich opiekunów.
10. Personel w ramach wykonywania obowiązków służbowych, w bezpośrednich relacjach z dzieckiem zawsze zwraca się do dziecka po imieniu, nie używa przezwisk, ani pseudonimów, w komunikacji z dzieckiem zachowuje cierpliwość i szacunek, mówi spokojnym tonem, nie podnosi głosu, posługuje się językiem i używa słów zrozumiałych dla dziecka, słucha uważnie dziecka i udziela mu odpowiedzi adekwatnie do jego wieku, poziomu rozwoju i danej sytuacji.
11. Personelowi Centrum w relacjach z dzieckiem nie wolno:

- a) zachowywać się wobec dziecka w sposób niestosowny, używać słów, zwrotów i gestów wulgarnych, czynić obraźliwych uwag,
 - b) wyśmiewać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka,
 - c) wykorzystywać wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej, używać wobec dziecka przemocy psychicznej, poprzez stosowanie gróźb, szantażu, przymuszenia, czy zastraszenia oraz manipulowania w celu uzyskania posłuszeństwa,
 - d) nawiązywać w swoich wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej,
 - e) krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
 - f) komentować zachowania i postępowania jego rodziców/opiekunów prawnych/rodziców zastępczych w obecności dziecka,
 - g) bić dziecka, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać jego nietykalności cielesnej, ponadto nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
 - h) nawiązywać jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, bądź składać dziecku propozycji o nieodpowiednim charakterze,
 - i) utrzymywać wizerunek dziecka dla potrzeb prywatnych,
 - j) proponować dzieciom alkoholu i wyrobów tytoniowych, jak również używać ich w obecności dzieci,
 - k) przyjmować rzeczowych lub finansowych profitów od dziecka, ani od rodziców/opiekunów dziecka,
 - l) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie, bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
12. Personelowi Centrum nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym, w tym również innym dzieciom. Powyższe obejmuje wizerunek dziecka oraz dane dziecka i informacje o jego sytuacji osobistej, w tym rodzinnej, ekonomicznej, prawnej, zdrowotnej i opiekuńczej.
13. Personel podejmując decyzje dotyczące dziecka, informuje je o tym i bierze pod uwagę wolę i oczekiwania dziecka.
14. Personel szanuje prawo dziecka do prywatności. W razie konieczności odstępiania od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnia to dziecku i informuje dziecko o powyższym.
15. Personel w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec

małych dzieci w wieku noworodkowym, niemowlęcym, bądź wczesnodziecięcym, unika innego niż niezbędny, kontaktu fizycznego z dzieckiem.

16. Personel Centrum prowadząc rozmowy z dzieckiem w budynku Centrum, dba o to, aby być w zasięgu wzroku i słuchu innych pracowników, rozmowy takie prowadzi w gabinecie specjalisty.
17. Rozmowy personelu Centrum z dzieckiem sam na sam, w jego miejscu zamieszkania lub w siedzibie Centrum, odbywają się za wiedzą i zgodą opiekunów dziecka (Załącznik Nr 4 – zgoda rodzica/rodzica zastępczego/opiekuna prawnego).
18. Personel Centrum zachowuje szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Doświadczenia te mogą sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązywania niestosowanych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik reaguje z wyczuciem, ale stanowczo i pomaga dziecku zrozumieć znaczenie granic osobistych.

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji dziecka z dzieckiem w Powiatowym Centrum Pomocy

Rodzinie w Końskich

1. Personel Centrum podczas organizacji imprez plenerowych, festynów, grupowych zajęć, warsztatów, czy prelekcji dla dzieci i młodzieży, dba o przestrzeganie przez wszystkie dzieci będące uczestnikami powyższych spotkań, zasad wzajemnego szacunku i tolerancji, z uwzględnieniem godności i potrzeb wszystkich dzieci.
2. Personel chroni każde dziecko przed doznaniem krzywdy ze strony innych osób, w tym również innych dzieci, dbając o zapewnienie wszystkim uczestnikom zajęć przyjaznego i bezpiecznego środowiska.
3. Dzieci podczas powyższych zajęć i spotkań mają możliwość aktywnego uczestnictwa, podejmowania współdziałania i pracy zespołowej oraz kształtowania pozytywnych relacji z rówieśnikami.
4. Niedozwolonym jest nieodpowiednie zachowanie dziecka względem innego dziecka, w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy, w jakiegokolwiek formie,
 - b) używanie wulgarnego, obraźliwego słownictwa,
 - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie,
 - d) zachowywanie się w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, pokazywanie obraźliwych gestów, kierowanie obraźliwych uwag,

- e) stosowanie gróźb i zastraszanie,
 - f) utrwalanie wizerunku innych dzieci poprzez nagrywanie i fotografowanie bez uzyskania wcześniejszej zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić.
5. Personel Centrum, w sytuacji powzięcia informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, bądź w przypadku bycia świadkiem krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, podejmuje interwencję, przeprowadzając rozmowę wyjaśniającą z dziećmi.

Rozdział VI

Zasady reagowania pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia

1. Personel przed rozpoczęciem pracy w Centrum, zapoznał się z dokumentem **Polityki Standardów Ochrony Małoletnich**, który zna i stosuje podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych.
2. Personel Centrum posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków służbowych, zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, personel Centrum przeprowadza rozmowę z rodzicami/ opiekunami prawnymi/ faktycznymi dziecka i sporządza notatkę służbową, przekazując informacje na temat dostępnej w jednostce oferty pomocy dziecku i rodzinie, w formie poradnictwa specjalistycznego: pedagogicznego oraz psychologicznego. Personel w rozmowie motywuje rodziców bądź opiekunów dziecka do skorzystania z oferowanej pomocy.
4. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich zapewnia personelowi edukację w zakresie rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dziecka w formie szkoleń, a także poprzez materiały edukacyjne.

Rozdział VII

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. Personel Centrum, w przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, niezwłocznie informuje o powyższym odpowiednie służby (policja, straż pożarna, pogotowie dzwoniąc pod numery alarmowe 997, 998, 999 lub 112). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

2. W przypadku podjęcia przez personel Centrum podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, bądź otrzymania informacji o krzywdzeniu dziecka, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej Dyrektorowi (Załącznik Nr 5 – notatka służbowa z interwencji).
3. Dyrektor Centrum wyznacza jako osoby odpowiedzialne do prowadzenia interwencji wobec dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Koneckiego, pracowników merytorycznych Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespołu ds. Pomocy Rodzinie, Zespołu Specjalistycznego Poradnictwa i Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Końskich.
4. Dyrektor Centrum wyznacza jako osoby odpowiedzialne do prowadzenia interwencji, wobec dzieci nie umieszczonych w pieczy zastępczej, a uczestniczących za zgodą rodziców/opiekunów prawnych/faktycznych dziecka w konsultacjach psychologiczno - pedagogicznych na terenie Centrum, specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy Centrum.
5. Do przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem można włączyć specjalistów, w szczególności psychologa lub pedagoga, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie o trudnych przeżyciach.
6. Każda osoba z personelu Centrum, która uzyskała informacje wskazujące na to, że małoletni jest ofiarą przestępstwa, jest zobligowana do podjęcia stosownych działań, mocą przepisów prawa. Zgodnie z zapisem art. 304 k.p.k. § 1: każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Zgodnie z zapisem art. 304 k.p.k. § 2, instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosowanego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
7. Zgodnie z zapisem art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. Osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania

przemocy domowej. Ponadto PCPR w Końskich dokonuje zgłoszenia do właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego, poprzez wypełnienie formularza „Niebieskie Karty” przez uprawnionego pracownika Centrum.

8. Dyrekcja Centrum w przypadku, gdy zachodzi taka konieczność, informuje opiekunów dziecka o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinny lub ośrodek pomocy społecznej).
9. Po poinformowaniu opiekunów dziecka, Dyrekcja Centrum składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej.
10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust. 7.
11. Z przebiegu każdej interwencji pracownik merytoryczny Centrum sporządza notatkę służbową, którą załącza się do dokumentacji prowadzonej w ramach Standardów Ochrony Małoletnich. (Załącznik Nr 5 – notatka służbowa z interwencji).

Rozdział VIII

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą, niebędącą personelem Centrum

1. W przypadku, gdy personel Centrum otrzyma informację od innej osoby, bądź zauważy objawy, na podstawie, których może podejrzewać krzywdzenie dziecka przez inną osobę, nie będącą personelem, osoba ta sporządza notatkę służbową, którą przekazuje Dyrektorowi (Załącznik Nr 5 – notatka służbowa z interwencji),
2. Sytuacja opisana w ust. 1 dotyczy dzieci, które okresowo bądź jednorazowo korzystają z usług Centrum w formie różnych zajęć, warsztatów, czy prelekcji, konsultacji specjalistycznych, jak również dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Koneckiego i podlegających opiece Centrum jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
3. Następnie pracownik merytoryczny Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej/Zespołu ds. Pomocy Rodzinie/Zespołu Specjalistycznego Poradnictwa/ Ośrodka Interwencji Kryzysowej wyznaczony do przeprowadzenia interwencji podejmuje działania w celu ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka, które spisuje w notatce służbowej z interwencji (Załącznik Nr 5– notatka służbowa z interwencji) oraz sporządza kartę interwencji (Załącznik Nr 6), a także przeprowadza rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem z poszanowaniem jego godności

i intymności.

- a) przeprowadza rozmowę z innymi osobami, mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu oraz sytuacji osobistej dziecka,
 - b) przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami pokrzywdzonego dziecka.
4. Pracownik opracowuje plan pomocy dziecku i współpracuje z rodzicami/opiekunami przy jego realizacji. Plan pomocy dziecku uwzględnia:
- a) podjęcie działań przez Centrum w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (w przypadku podejrzenia przestępstwa zawiadomienie Policji lub prokuratury),
 - b) formy wsparcia specjalistycznego dla dziecka (pomoc psychologiczną, pedagogiczną),
 - c) propozycję skierowania dziecka do innego specjalisty, bądź specjalistycznej placówki wsparcia, jeśli istnieje taka potrzeba.

W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Dyrektor Centrum sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do Policji lub prokuratury.

5. Jeśli z rozmowy z opiekunami dziecka wynika, że nie są zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia Dyrektor Centrum sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny do właściwego sądu rodzinnego.
6. Jeśli z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, chodzi brudne, głodne, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru opiekuna, zaniedbuje obowiązek szkolny), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/opiekun/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne kary fizyczne), należy poinformować właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa rodziny, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Rozdział IX

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą będącą personelem Centrum

1. W przypadku, gdy personel Centrum otrzyma informacje od innej osoby, bądź zauważy objawy, na podstawie, których może podejrzewać krzywdzenie dziecka przez inną osobę będącą personelem Centrum, osoba ta sporządza notatkę służbową, którą przekazuje Dyrektorowi (Załącznik Nr 2 – notatka służbowa z interwencji).
2. Następnie Dyrektor lub Zastępca Dyrektora podejmuje następujące działania:
 - a) przeprowadza czynności wyjaśniające i rozmowę dyscyplinującą z osobą, o której mowa w ust. 1, przedstawia konsekwencje, w przypadku nieprzestrzegania Polityki,
 - b) podejmuje w stosunku do osoby o której mowa w ust.1 działania dyscyplinujące wynikające z kodeksu pracy,
 - c) przeprowadza rozmowę z rodzicami/ opiekunami dziecka, przedstawiając plan pomocy dziecku i formy wsparcia specjalistycznego dla dziecka (pomoc psychologiczną, pedagogiczną, inną specjalistyczną pomoc jeśli istnieje taka potrzeba),
 - d) jeśli zachowania osoby o której mowa w ust.1 noszą znamiona przestępstwa, składa zawiadomienie na Policję lub do prokuratury.
3. Jeśli osoba z personelu Centrum została podejrzana o krzywdzenie dziecka, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
4. W przypadku gdy osoba z personelu Centrum dopuściła się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Dyrekcja Centrum bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchuje osobę podejrzaną o krzywdzenie, dziecko i innych świadków zdarzenia.
5. W sytuacji, gdy doszło do naruszenia dobra dziecka, zwłaszcza gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, Dyrekcja rozważa rozwiązanie stosunku pracy bądź rozwiązanie umowy cywilnoprawnej z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub rekomenduje takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.
6. Jeżeli osoba która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez Centrum, lecz przez podmiot współpracujący z Centrum, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren Centrum, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z podmiotem współpracującym.

7. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
8. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka.

Rozdział X

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Koneckiego i podlegającego opiece Centrum jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, przez inne dziecko, pracownik merytoryczny Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej wyznaczony do prowadzenia interwencji, przeprowadza oddzielnie rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami.
2. Pracownik prowadzi również rozmowy z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
3. Pracownik podczas rozmów dąży do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia spisuje na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego i dziecka krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
4. Pracownik merytoryczny Centrum wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzonego opracowuje plan pomocy dziecku, celem wyeliminowania niepożądanych zachowań, biorąc pod uwagę :
 - a) incydentalność, powtarzalność i nasilenie przemocy,
 - b) pozycję dziecka krzywdzonego, pozycję dziecka - sprawcy oraz świadków w grupie rówieśniczej,
 - c) mocne strony każdego dziecka, a także ich niezaspokojone potrzeby,
 - d) zgłoszone zdarzenie w kontekście środowiska rodzinnego dzieci.
5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych lub inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności pracownik podejmuje interwencję również w stosunku do tego dziecka.

6. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie znajduje się pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, pracownik merytoryczny Centrum rozmawia z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z jego opiekunami celem ustalenia przebiegu zdarzenia.
7. Następnie pracownik merytoryczny Centrum organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia oferowanego dla dziecka w Centrum, a także w innych instytucjach oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, szkoły, przedszkola, opiekunów dziecka krzywdzącego).
8. Jeśli sprawca przemocy rówieśniczej dopuścił się czynu karalnego/ zabronionego przez prawo, interwencja zależna jest od wieku sprawcy:
 - a) w przypadku dziecka do 13 r.ż, jeśli działania wewnętrzne Centrum nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, Dyrektor Centrum składa wniosek do sądu o wgląd w sytuację dziecka i rodziny,
 - b) w sytuacji kiedy osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, Dyrektor Centrum składa pisemne zawiadomienie na policję lub do sądu,
 - c) w sytuacji kiedy osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej 17 lat, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas Dyrektor Centrum składa pisemne zawiadomienie na policję lub prokuraturę.

Rozdział XI

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dziecka

1.1 Zasady ochrony danych osobowych dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE L 119 z 04.05.2016 r.), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz ustaw i przepisów szczegółowych, związanych z realizacją zadań statutowych i zadań zleconych w ramach programów celowych prowadzonych przez Centrum.

2. Każdy wyznaczony do prowadzenia interwencji pracownik Centrum jest upoważniony przez Dyrektora Centrum do przetwarzania danych osobowych i zobowiązany do zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem, zgodnie z obowiązującą w Centrum Polityką bezpieczeństwa danych osobowych.
3. Każdy wyznaczony do prowadzenia interwencji pracownik Centrum jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych wyłącznie osobom i podmiotom do tego uprawnionym.
4. Zasady przetwarzania danych osobowych dziecka oraz podstawy prawne udostępniania danych osobowych dziecka są określone w odrębnych przepisach, w tym w szczególności w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Dokumentacja sporządzona w związku ze zgłoszeniem incydentu i jego właściwym udokumentowaniem, obejmująca w szczególności, notatkę służbową z interwencji, wraz z planem pomocy dziecku oraz inna dokumentacja przechowywana jest w szafie zamykanej na klucz, do której dostęp posiadają wyłącznie Dyrektor Centrum, Zastępca Dyrektora oraz wyznaczeni przez Dyrektora do prowadzenia interwencji pracownicy merytoryczni Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespołu ds. Pomocy Rodzinie, Zespołu Specjalistycznego Poradnictwa i Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Wszelkie dokumenty wytworzone w związku z uruchomieniem procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka są przechowywane do ustania celu ich przetwarzania, a następnie archiwizowane i brakowane zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązującą w Centrum.
6. Personel Centrum nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku, ani jego rodzicach/ opiekunach prawnych/opiekunach faktycznych.
7. Personel Centrum nie udziela informacji przedstawicielom mediów o sytuacji osobistej dziecka, w tym rodzinnej, ekonomicznej, prawnej, zdrowotnej i opiekuńczej lub sytuacji osobistej jego opiekunów.

1.2 Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Personel Centrum uznaje prawo każdego dziecka do prywatności zapewnia ochronę wizerunku dziecka, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Personel Centrum dba o ochronę wizerunku dzieci. Przedstawiciele mediów nie mogą utrzymywać wizerunku dziecka poprzez fotografowanie i filmowanie na terenie Centrum, bez pisemnej zgody na powyższe działania rodziców bądź opiekunów prawnych dziecka.
3. W celu pozyskania zgody rodzica bądź opiekuna prawnego dziecka, na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownicy Centrum mogą nawiązać kontakt z opiekunami dziecka.
4. Zgoda rodzica bądź opiekuna prawnego dziecka nie jest wymagana, jeśli wizerunek dziecka jest jedynie szczegółem większej całości, jak np. zgromadzenie, krajobraz, impreza plenerowa i przedstawiony na fotografii, bądź filmie wizerunek dziecka nie pozwala na jego zidentyfikowanie.
5. Rozpowszechnianie bądź udostępnianie przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, wizerunku dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Koneckiego w celach związanych np. z kampanią promocyjną rodzicielstwa zastępczego, sprawozdaniem z działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, każdorazowo wymaga pisemnej zgody rodziców bądź opiekunów prawnych każdego dziecka.
6. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka w formie fotografii bądź nagrania audio-video, należy poinformować dziecko oraz jego opiekunów, gdzie i w jakim celu będzie wykorzystywany wizerunek dziecka (np. na stronie internetowej Centrum oraz koncie Centrum w portalu społecznościowym Facebook).
7. Utrwalając wizerunek dziecka należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) wszystkie dzieci na wizerunku muszą być ubrane,
 - b) utrwalone na fotografii lub w filmie obrazy powinny być skoncentrowane na konkretnych czynnościach wykonywanych przez dzieci i skupiać się wokół grupy dzieci, a nie jednego konkretnego dziecka,
 - c) fotograf, fotoreporter i kamerzysta nie może sam, bez nadzoru rodziców/opiekunów bądź innych osób uprawnionych, spędzać czasu z dziećmi,
 - d) wszystkie podejrzenia i zdarzenia odnośnie utrwalenia nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział XII

Zasady dostępu dzieci do Internetu

1. Dzieci i młodzież uczestniczące w różnych warsztatach, zajęciach kreatywnych, w okresie ferii zimowych i wakacji letnich, prelekcjach i spotkaniach profilaktycznych ze specjalistami, w czasie trwania opisanych zajęć, odbywających się w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich nie mają umożliwionego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
2. Na terenie Centrum dostęp dzieci i młodzieży do Internetu jest możliwy tylko pod nadzorem i w obecności rodziców/ opiekunów prawnych bądź opiekunów faktycznych dziecka, poprzez sprzęt multimedialny jak tablet, czy telefon komórkowy, będące własnością prywatną opiekunów dziecka.
3. Pracownicy merytoryczni Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespołu ds. Pomocy Rodzinie, Zespołu ds. Specjalistycznego Poradnictwa i Ośrodka Interwencji w ramach swoich obowiązków służbowych, informują rodziców małoletnich/ opiekunów prawnych bądź opiekunów faktycznych dzieci i młodzieży, jak właściwie prowadzić kontrolę rodzicielską i podejmować odpowiednie działania zabezpieczające przed dostępem dzieci znajdujących się pod ich opieką do szkodliwych treści w Internecie, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

Rozdział XIII

Monitoring stosowania polityki ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

1. Personel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, w tym pracownicy, inne osoby współpracujące i świadczące swoje usługi dla Centrum, jak również wolontariusze, stażyści oraz praktykanci znają treść dokumentu **„Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”**. Wszystkie osoby o których mowa w ust. 1 są zobowiązane do przestrzegania zapisów zawartych w dokumencie „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”.
2. Zapoznanie się personelu Centrum z dokumentem „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich” zostanie udokumentowane poprzez podpisanie stosownego oświadczenia.
3. Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Koneckiego zostaną poinformowane o obowiązującym dokumencie - „Polityce ochrony dzieci przed

krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich” poprzez zamieszczenie go na tablicach ogłoszeń w budynku Centrum oraz zamieszczenie informacji na stronie internetowej Centrum - www.koneckipcpr.pl. (Załącznik nr 8).

4. Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Koneckiego zostaną poinformowane o obowiązującym dokumencie - „Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich” przez pracowników merytorycznych Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
5. Specjaliści dyżurujący w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy Centrum, w ramach udzielanych porad specjalistycznych, na bieżąco informują Klientów - osoby dorosłe i/lub dzieci, będące mieszkańcami Powiatu Koneckiego o obowiązującym dokumencie - „Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”. Przed rozpoczęciem pracy, personel Centrum, w tym pracownicy, inne osoby współpracujące i świadczące swoje usługi dla Centrum, stażyści, praktykanci, wolontariusze zapoznają się z obowiązującymi zasadami w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem, obejmujące zapoznanie się z obowiązującym dokumentem - „Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”.
6. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich zapewnia personelowi edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w tym rozpoznawania czynników i identyfikacji symptomów krzywdzenia oraz w zakresie odpowiedzialności prawnej.
7. Dyrektor Centrum wyznacza osobę odpowiedzialną za realizację Polityki, która to sprawuje nadzór nad realizacją Polityki w Centrum. Osoba ta jest odpowiedzialna za reagowanie na sygnały naruszenia zasad wskazanych w obowiązującym dokumencie - „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”.
8. Dyrektor Centrum wyznacza osobę odpowiedzialną za monitoring Polityki, która to odpowiada za przegląd i aktualizację dokumentu Polityki.
9. Personel Centrum może proponować zmiany w dokumencie - „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich” i wskazywać naruszenia jego zasad w Centrum. Realizacja Polityki będzie co roku poddawana analizie i ewentualnie dostosowywana do potrzeb występujących w naszej instytucji oraz aktualnych przepisów prawa.

10. Dyrektor wprowadza do dokumentu Polityki niezbędne zmiany i ogłasza personelowi Centrum nowe brzmienie Polityki.

Rozdział XIV

Przepisy końcowe

1. „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich” wchodzi w życie poprzez wprowadzenie jej zarządzeniem Dyrektora Centrum.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu Centrum poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Centrum.
3. Na parterze głównego budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich dostępne są materiały informacyjne dla dzieci oraz ich rodziców/ opiekunów na temat ochrony praw dziecka oraz ochrony dziecka przed zagrożeniem przemocą, wraz z wykazem adresów i telefonów placówek świadczących specjalistyczną pomoc.
4. Personel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz wszyscy Klienci, mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek wsparcia, które zajmują się ochroną dzieci jak: policja, sąd rodzinny, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, Rzecznik Praw Dziecka.
5. Dyrektor wyznacza Zastępcę Dyrektora jako osobę odpowiedzialną i sprawującą nadzór nad realizacją „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich”.
6. Dyrektor wyznacza Zastępcę Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jako osobę odpowiedzialną za przegląd i aktualizację Polityki w Centrum.

do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich”

Końskie, dn.

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.....

2.....

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej i wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

Podpis

Jak rozpoznać przemoc?

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia, jednak zawsze warto to zweryfikować. Jeśli jednak symptom powtarza się bądź występuje kilka objawów jednocześnie, prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone wzrasta. Podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy objawom towarzyszą określone zachowania rodziców lub opiekunów.

Sprawcami przemocy są najczęściej osoby z najbliższego otoczenia dziecka – rodzice/opiekunowie, inni dorośli członkowie rodziny, osoby z kręgu znajomych. Mogą to być również rówieśnicy lub osoby dorosłe pracujące w instytucjach, w których przebywa dziecko. Najbardziej sprawcami przemocy wobec dzieci są osoby zupełnie przypadkowe, nieznane dziecku ani jego otoczeniu.

Przemoc wobec dzieci nie jest ściśle powiązana ze statusem społecznym czy materialnym rodziny; może zdarzyć się w każdym środowisku. Osoby, które krzywdzą dzieci, starają się to ukryć, zwłaszcza jeśli zdają sobie sprawę z tego, że to, co robią, jest niewłaściwie. Takie osoby zachowują się często wobec otoczenia w przykładowy, niebudzący podejrzeń sposób.

Część osób krzywdzi dzieci, nie zdając sobie sprawy z tego, że to, co robią, jest niewłaściwe i może mieć poważne skutki. Może to być na przykład stosowanie kar fizycznych, potrząsanie niemowlęciem czy zawstydzanie lub krytyka dziecka. Takie osoby zwykle nie ukrywają swojego zachowania.

Zachowania dziecka, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone:

- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie lub nadmierne pobudzenie, problemy w regulacji emocji, które trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
- Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
- Wyraźne odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna oraz w towarzystwie pozostałych osób.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
- Problemy ze snem, koszmary senne, lęk przed zasypianiem.
- Moczanie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem.
- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
- Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.

- Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
- Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykane lub proszenie o dotykane okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka.
- Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych.
- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Na jakie zachowania ze strony rodzica/opiekuna warto zwrócić uwagę?

- Ignoruje urazy fizyczne u dziecka lub przypisuje odpowiedzialność za ich powstanie osobie trzeciej lub podaje przyczyny powstania urazu niespójne z objawem.
- Wykazuje brak (lub nadmiar) zainteresowania stanem zdrowia dziecka.
- Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia.
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego, obwinia za przemoc („to jego wina”, „ona mnie sprowokowała”).
- Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem (wysokie wymagania wobec obowiązku szkolnego, brak akceptacji błędów, oczekiwanie wykonywania zadań lub podejmowania zachowań, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe).
- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie go w spory między opiekunami lub stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
- Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
- Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników, kontroluje każdą jego aktywność.
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Objawy fizyczne na ciele dziecka:

- pręgi na plecach, nogach i rękach;
- złamania;
- wybicie palców;
- pęknięcia skóry;
- strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki;
- krwawe wylewy do obu gałek ocznych;
- ślady po przypalaniu papierosem, przypominające pozostałości po ospie;
- zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim;

- liczne, na różnym etapie gojenia, znaki odbitej dłoni na ciele dziecka;
- krwawe sine ślady na podeszwach stóp.

Objawy fizyczne wykorzystania seksualnego:

- Ciąża, która powstała u osoby poniżej 15. r.ż.;
- choroby przenoszone drogą płciową;
- obecność nasienia w otworach ciała dziecka;
- urazy genitaliów i odbytu dziecka;
- infekcje i stany zapalne okolic intymnych, zwłaszcza nawracające.

Symptomy wynikające z zaniedbania:

- Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane (np. pozostawiane przez długi czas w zabrudzonych pieluchach).
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków).
- Dziecko jest ubrane nieadekwatnie do pogody.
- Dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu.
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom.
- Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do swojego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu.
- Dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala, w szczególności dziecko poniżej 7 roku życia, pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłej (pozostawienie dziecka w wieku poniżej 7 lat samego w domu, jako dopuszczenie do jego przebywania w warunkach niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, stanowi wykroczenie z art. 106 Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119). Wykroczenie to może popełnić wyłącznie osoba mająca obowiązek nadzoru lub opieki nad dzieckiem. W przypadku starszych dzieci odpowiedzialność będzie oceniana indywidualnie, w zależności od tego, czy osoba pozostawiona była w stanie rozpoznać lub obronić się przed niebezpieczeństwem, które mogło (lecz nie musiało) zagrażać jego zdrowiu. Popełnienie wykroczenia ma charakter formalny, tzn. wystarczy dopuszczenie do przebywania dziecka w takich okolicznościach, żaden skutek w postaci np. uszczerbku na zdrowiu nie musi zaistnieć, aby można było mówić o odpowiedzialności z tego artykułu)*

*Załącznik opracowano na podstawie materiałów edukacyjnych i szkoleniowych *Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę*

do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich”

Końskie, dnia

ZGODA

Wyrażam zgodę na uczestnictwo mojego/mojej syna/córki
podopiecznego/podopiecznej*:.....lat
..... w konsultacjach psychologicznych/spotkań z terapeutą ds. uzależnień
przeprowadzonych przez specjalistę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.

.....
(podpis rodzica/rodzica zastępczego/opiekuna prawnego)

*niepotrzebne skreślić

Załącznik Nr 4

**do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich”**

Końskie, dnia

ZGODA

Wyrażam zgodę na uczestnictwo mojego/mojej syna/córki,
podopiecznego/podopiecznej*
lat..... w spotkaniu z pracownikiem PCPR w Końskich w siedzibie Centrum.

.....
(podpis rodzica/rodzica zastępczego/opiekuna prawnego)

*niepotrzebne skreślić

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(data i czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka
.....
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis
.....
.....
.....
.....
.....
.....
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
.....
4. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:
.....
5. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
6. Spotkania z opiekunami dziecka:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
7. Ustalenie planu pomocy (jeśli dotyczy)
.....
.....
.....
.....

8. Interwencja prawna (zakreślić właściwe)

- a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)

.....

.....

9. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) oraz data interwencji

.....

.....

.....

.....

.....

10. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

.....

.....

.....

.....

**Załącznik nr 7 do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich**

..... Końskie, dnia

(imię i nazwisko)

.....

(stanowisko)

Oświadczenie

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/am * się z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem realizowaną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich i przyjmuję do realizacji.

.....

(podpis osoby składającej oświadczenie)

*niepotrzebne skreślić

**Załącznik nr 8 do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich**

..... Końskie, dnia

(imię i nazwisko)

.....

(adres zamieszkania)

Oświadczenie

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/am się z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem realizowaną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.

.....

(podpis osoby składającej oświadczenie)

*niepotrzebne skreślić

**Załącznik nr 9 do „Polityki
ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich**

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

L p.	Imię i nazwisko małoletni ego	Data i miejsce interwencji, osoba interweniuj ąca	Rodzaj krzywdze nia, osoba krzywdzą ca lub podejrzan a o krzywdze nie małoletnie go	Zastosowa ne procedury i formy pomocy małoletnie mu	Powiadomi one osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwa gi	Podpis dyrekto ra
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							

.....

(Podpis osoby sporządzającej Rejestr)

**Załącznik nr 10 do „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich**

**Monitoring „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum
Pomocy Rodzinie w Końskich – Ankieta**

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich?</i>		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? Jeśli tak wpisz poniżej.		

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Standardy ochrony małoletnich

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

(wersja skrócona – dla dzieci)

W naszej instytucji czyli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich (w skrócie PCPR) została opracowana i wprowadzona w życie *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem*. W tym dokumencie znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka, jak i gdzie zgłaszać, gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Określa ona również jakie zachowania między pracownikami PCPR w Końskich, a dziećmi są dopuszczalne, a jakich należy unikać. Polityka opublikowana jest na stronie PCPR- www.koneckipcpr.pl, w Końskich oraz dostępna w siedzibie naszej jednostki.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników PCPR w Końskich jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem polityki „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie Wam sprzyjających warunków w czasie Waszych wizyt w tut. Centrum w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

Pracownicy i współpracownicy Centrum traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników i współpracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy Centrum i współpracownicy, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Centrum oraz swoich kompetencji.

SPRAWDŹ JAKIE ZASADY NAS OBOWIĄZUJĄ!

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich:

- Szanujemy prawo dziecka do ochrony prywatności.
- Oferujemy dzieciom pomoc w zależności od potrzeb dzieci i wyłącznie za ich zgodą.
- Równo traktujemy każde dziecko bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, odnosimy się z szacunkiem do jego przekonań, doświadczeń.
- Wysłuchujemy dziecka z uwagą i traktujemy jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą.
- Nie oceniamy lecz rozumiemy i wspieramy dzieci.

Co to jest krzywdzenie? Krzywdzenie to umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające

jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

Jeśli jesteś świadkiem krzywdzenia lub sam czujesz się krzywdzony (w szkole, w domu lub w jakimkolwiek innym **POWIEDZ NAM O TYM- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, ul. Spółdzielcza 3, 26-200 Końskie. Nie bój się mówić o swoich uczuciach i doświadczeniach związanych z krzywdzeniem POMOŻEMY CI !!**

Co powinieneś/powinnaś wiedzieć

Jesteś młodym człowiekiem – masz swoje prawa, nazwane prawami dziecka.

1. Masz prawo by żyć i rozwijać się w dobrych warunkach.
2. Masz prawo do opieki i leczenia kiedy zachorujesz.
3. Masz prawo do odpoczynku i zabawy. a także tworzyć.
4. Masz prawo wyrażać swoje zdanie o tym, co Cię dotyczy, mówić o tym co myślisz i uważasz za słuszne oraz uczestniczyć w życiu społecznym.
5. Masz prawo mieć swoje tajemnice i sekrety.
6. Masz prawo mieć opiekunów i cieszyć się życiem rodzinnym.
7. Nikt nie może Cię bić, krzywdzić, wykorzystywać do ciężkiej pracy, poniżać, lekceważyć Twoich uczuć – w ogóle źle Cię traktować!

Co to jest przemoc?

Przemoc fizyczna to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.

Przemoc emocjonalna to zachowania dorosłych wobec dzieci: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy, krzywdzenie jego zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności.

Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbywanie higieniczne, pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnianie dziecku opieki lekarza).

Wykorzystanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej, silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykane miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy itp.

Cyberprzemoc – pod pojęciem cyberprzemocy należy rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. nagrywanie w telefonie i upublicznianie).

W naszym Ośrodku **zakazane jest**: zawstydzanie, upokarzanie, poniżanie dzieci, stosowanie innych form przemocy psychicznej, fizycznej; niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający godność dziecka; niedopuszczalne jest utrwalanie na nośnikach elektronicznych wszelkich materiałów z udziałem dzieci wykraczających poza realizację realizowanych zadań; stosowanie siły fizycznej w sytuacji innej niż do celu usunięcia zagrożenia zdrowia, życia dziecka.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich obowiązują zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko.

Zdarzają się sytuacje kiedy w tut. Centrum lub na spotkaniach organizowanych przez PCPR poza jego siedzibą spotykasz się z dziećmi z innych rodzin zastępczych. Przygotowaliśmy więc, zasady bezpieczeństwa relacji dziecko - dziecko:

1. Traktuj kolegów/koleżanki z należyty szacunkiem.
2. Słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy:
 - Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko nasili.
 - Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
 - Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 - Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
 - **Pamiętaj!** Jeśli nie uda się wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do pracownika PCPR w Końskich bądź swojego opiekuna.
5. Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.
6. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.
6. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
7. Nie wolno Ci wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych dzieci.

8. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach lub opiekunach Twoich kolegów i koleżanek.
9. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
10. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
11. Bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.
12. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.
13. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
14. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.

Informacje dla Ciebie, gdzie poza naszą instytucją możesz szukać pomocy:

- Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka:
800 12 12 12
- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: **116 111**
- Numer alarmowy: **112**
- Niebieska linia: **800 120 002**.

